

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-гн **Мария Стаматова Воденска**,
СУ "Св. Климент Охридски", катедра „География на туризма“, научна
специалност 3.9. Туризм

*По конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално
направление 3.9. Туризм / Икономика и управление на туризма (Културен
туризм), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр.Благоевград в ДВ., бр. 61/
05.08.2016 г.*

I. Общи положения

По обявения от ЮЗУ в ДВ, бр. 61/05.08.2016 г., конкурс за доцент по професионално направление 3.9. Туризм / Икономика и управление на туризма (Културен туризм) за нуждите на катедра „Туризм“ при Стопански факултет на ЮЗУ, документи са подадени от един кандидат – гл. ас. д-р Илинка Сергева Терзийска, редовен преподавател в катедрата.

В конкурса д-р Терзийска участва с 20 научни публикации, включващи 1 монография и 1 глава от монография на англ. език, 2 учебника, 6 статии, 10 публикувани научни доклада. Общият обем на представените за рецензиране научни трудове възлиза на 446 стр. 14 от публикациите са в съавторство, като в 6 от тях гл.ас Терзийска е първи автор. На английски език са 13 публикации, от които 6 в чужбина.

Декларирам, че нямам общи публикации с кандидата, което е гаранция за обективността на изразеното становище.

Основна дейност на гл.ас.д-р И. Терзийска е преподавателската, стартирала през 1999 г. като учител по английски език. След успешната защита на докторска теза и придобиване на ОНС „доктор“ по Икономика и управление (туризм) от 2013 г. досега тя е главен асистент по специалност Туризм в ЮЗУ „Н.Рилски“ – Благоевград. Университетските курсове, разработени и водени от д-р Терзийска (5 на брой), са насочени предимно в сферата на културния туризм, което напълно съответства на темата на конкурса. Наблюдава се тясна връзка между тях и научните интереси на кандидата. Тя е ръководила 33 дипломни работи и 1 докторант, била е тютор на 7 студента.

Гл.ас. д-р Терзийска се ползва с признание в чужбина – тя е член на 3 научни организации, от които две са международни, на едната от тях (EATSA) е член на комитета на учредителите.

Д-р Терзийска участва в редица редколегии – на 2 списания (1 в България и 1 в чужбина) и на 3 сборника от конференции (в т.ч. 1 в чужбина). Участвала е в организацията и провеждането на 4 международни научни конференции.

Рецензирала е 2 научни труда, като на единия се явява и научен редактор.

Изключително активно е участието на кандидата за доцент в различни проекти, свързани с туристическото развитие и усъвършенстване на обучението на кадри по туризъм – 11 на брой. От тях 7 са финансирани от ЮЗУ, а 4 са по европейски програми, главно за трансгранично сътрудничество с Гърция.

Гл.ас Терзийска е участвала в програма Еразъм, а една от нейните публикации е включена като препоръчителна литература на лекционен курс в чужбина.

II. Характеристика на научната продукция на кандидата

Представените за участие в конкурса от гл. ас. д-р Илинка Терзийска публикации могат условно да бъдат класифицирани в следните научни направления:

1. Културен туризъм – 10 публикации (1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.2, 3.5, 3.7, 3.8, 3.9);
2. Кулинарен и винен туризъм – 6 публикации (2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 3.6, 3.10);
3. Туристически бизнес и бенчмаркинг – 6 публикации (1.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.6, 3.10);

Сборът от заглавията е по-голям от 20, тъй като някои от публикациите могат да бъдат отнесени към повече от едно научни направления (напр. 2.2, 3.10).

Практическата значимост и полезност на резултатите от изследванията в представените направления се изразяват в това, че те са апробирани в процеса на практическата реализация на туристическата политика у нас във формата на: участие на автора в редица проекти в областта на туризма.

От кандидата е представена справка за 11 цитирания. Трябва да се отбележи, че повечето от цитиранията – 8, са в чужбина, в т.ч. 7 са в публикации на чуждестранни автори.

III. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Основните приноси в трудовете на гл. ас. д-р И.Терзийска са следните:

1. Теоретико-методологични – предложени са три теоретични модела

- Предложен е модел за класификация на фестивалите за местни продукти. Предложената типология обогатява научната литература и дава добра основа за практически изследвания в бъдеще.

- Допълнен и осъвременен е моделът на Гец и Браун (2006) за бенчмаркинг на винарски региони. Моделът има както теоретична, така и практическа значимост и позволява превръщането на бенчмаркинга на винени дестинации в систематичен процес.

- Предложен е модел за анализ на автентичността в туризма. От една страна моделът позволява включването на всички заинтересовани страни в културния туризъм, като същевременно е приложим за цялото многообразие от материални и нематериални продукти на културния туризъм.

2. Практико-приложни

- Проучени са нематериалното наследство и фестивалната дейност в четири области на Южна България – Благоевград, Смолян, Хасково и Кърджали. Събрана и систематизирана е информацията относно: традиционни занаяти; традиционна кухня (включително местни земеделски продукти); социални практики, ритуали и празници; изпълнителско изкуство. Разкрита е структурата на фестивалната дейност по отношение на тема, продължителност и обхват на фестивала, изведени са основните проблеми.

- Изследвано е предлагането на винен туризъм в България.

- Систематизирана, анализирана и представена по достъпен начин е темата за същността и създаването на маршрути за културен туризъм, като по-специално внимание е обърнато на културните пътища на Европа.

IV. Критични бележки и препоръки към кандидата

Към трудовете на гл. ас. д-р И.Терзийска след дадените по-горе характеристики и основни приноси, трудно могат да се отправят критични бележки. В рамките на своите научни интереси тя добросъвестно и задълбочено е извършвала научни изследвания, чиито резултати са публикувани в адекватна форма. Затова по-удачно е да се направят препоръки за нейната бъдеща работа като учен и преподавател.

На базата на разработените от нея модели, д-р Терзийска следва да продължи и задълбочи тяхното апробиране, използвайки изходна информация както от България, така и от чужбина. Това ще ѝ помогне да ги усъвършенства и

евентуално да достигне до тяхното обобщаване на по-високо равнище, предлагайки нов алгоритъм за изследванията в областта на културния туризъм.

От друга страна, добре би било тя да разшири сферата на своите научни интереси и до други форми на културния туризъм, освен маршрутния и винения, а така също и към други територии в страната и чужбина.

Гл. ас.д-р Терзийска засега е заела подобаващо място в чуждестранната научна продукция и дейност и следва да разшири и задълбочи тези свои позиции. За това следва да бъде използвано отличното владение от нейна страна на английски и гръцки езици.

V. Заключение

Въз основа на гореизложеното считам, че представените от гл. ас. д-р Илинка Терзийска материали по конкурса отговарят напълно на изискванията за получаване на академичната длъжност „доцент” по професионалното направление *3.9. Туризъм / Икономика и управление на туризма (Културен туризъм)*. Изследванията, изводите и предложенията са лично дело на автора и имат висока научна стойност. Съдържащите се в тях приноси могат да се използват в практиката на туристическото развитие на страната.

Високо теоретичното равнище на научно-изследователската работа, постигнатите резултати и приноси в представените области на научен интерес на кандидата, наличието на учебници и високото ниво на преподавателска дейност ми дават основание и убеденост да дам изцяло **положителна оценка** на представената кандидатура и да предложа на членовете на уважаемото научно жури да гласува за получаването от гл. ас. д-р Илинка Сергева Терзийска на академичната длъжност „доцент”.

10.11.2016 г.

София

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ:

(проф. дгн Мария Воденска)